

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»**

**ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ТЕХНІЧНОГО
НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ (ВИПУСКОВА)**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора

з навчальної роботи

ВСП «Фаховий коледж

МНУ імені В.О.Сухомлинського»

Олена САХАРОВА

«27» серпня 2024 року

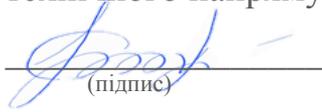

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФОНДОВИЙ РИНОК»**

Освітньо-професійний ступінь:	<u>фаховий молодший бакалавр</u>
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальності:	072 Фінанси, банківська справа та страхування

2024 – 2025 навчальний рік

Розробник: **Санайко Ксенія Миколаївна**, викладач вищої категорії циклової комісії технічного напрямку підготовки (випускова)

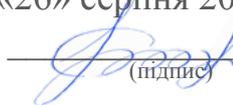

(підпис)

КСЕНІЯ САНАЙКО
(прізвище та ініціали)

Програма затверджена на засіданні циклової комісії технічного напрямку підготовки.

Протокол № 11 від «26» серпня 2024 року

Голова циклової комісії

(підпис)

Ксенія САНАЙКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено навчально-методичною радою коледжу.

Протокол № 8 від «27» серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради

(підпис)

Олена САХАРОВА
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Самостійна робота – 30 год.	Напрямок підготовки 07 «Управління та адміністрування»	Нормативна (60 год, 2 кредити)
	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки:
		3-й
		Семестр
		6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: <u>6 семестр</u> Тижневих годин – 2	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	6-й семестр – 10 год.
		Практичні
		6-й семестр – 20 год.
		Вид контролю: 6-й семестр – залік

Мова навчання – українська.

Примітка.

Електронна адреса дистанційного курсу на платформі <https://lms.human.ua>:

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Становлення і поступовий розвиток ринкових відносин в Україні сприяє трансформації вже існуючих технологій функціонування фінансових, зокрема фондових ринків, які є однією з важливих складових ринкової економіки. Основу фондового ринку складають специфічні економічні відносини, що в основному полягають у купівлі/продажу довгострокових цінних паперів на визначеному економічному просторі при залученні і з урахуванням певним чином сформованої правової, технічної, економічної і податкової інфраструктури, яка постійно змінюється. Відбувається формування ринку, що потрібен для розміщення цінних паперів акціонерних товариств, які бажають фінансувати розширення своєї виробничої діяльності, і держави, яка, в свою чергу, розміщує на ринку державні цінні папери. Цивілізований організований ринок цінних паперів не тільки налагоджує відносини між емітентом та інвестором, але й сприяє організації контролю і нагляду за фондовим ринком, зумовлює посилення процесу сек'юритизації фінансових відносин. Предметом вивчення навчальної дисципліни є цінні папери, економіко-правове та інституційне середовище, в якому вони обертаються, та система регулювання фондового ринку.

Призначення навчальної дисципліни Освітня компонента «Фондовий ринок» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмій з даної дисципліни.

Завдяки дисципліні «Фондовий ринок» забезпечується теоретикометодологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою фахівців економічного профілю.

Мета вивчення навчальної дисципліни - формування у студентів системи знань, що дозволяють їм скласти об'єктивне уявлення про загальні засади функціонування фондового ринку, його структуру і принципи роботи учасників, нормативно-правове забезпечення; визначення особливостей регулювання та ліцензування діяльності професійних учасників фондового ринку; розкриття особливостей обігу різних видів фінансових інструментів на фондовому ринку; визначення особливостей використання професійних програмних продуктів для торгівлі цінними паперами; розкриття підходів до оцінювання фінансових інструментів на фондовому ринку; розкриття особливостей процесу прийняття торговельних рішень на фондовому ринку; отримати системну інформацію про діяльність на фондовому ринку, особливості розвитку фондових ринків у різних країнах світу та Україні.

Задачі вивчення дисципліни - вивчення навчальної дисципліни «Фондовий ринок» є сприяння розумінню загальних положень, принципів і методів, загальних умов функціонування фондового ринку; розвиток здібностей і формування навичок, що дозволяють здійснювати діяльність на сучасному фондовому ринку

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни: Дисципліна «Фондовий ринок» належить до освітніх компонентів, що формують спеціальні компетентності фахової передвищої освіти, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». При вивченні даної дисципліни використовуються

знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Міжнародний агробізнес», «Інноваційний розвиток підприємства».

Компетентності, які може отримати здобувач фахової передвищої освіти

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, бути готовим до засвоєння та застосування набутих знань.

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, аналізу та синтезу для прийняття обґрунтованих рішень для їх розв'язання

ЗК 5. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 7. Здатність до гнучкого мислення та компетентного застосування набутих знань в практичній роботі за фахом та в повсякденному житті.

ЗК 8. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.

ЗК 9. Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 11. Здатність презентувати результати проведених досліджень.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК 1. Здатність до економічного мислення на основі знань про економічну систему.

ФК 2. Здатність до використання економічних знань щодо функціонування та управління розвитком суб'єктів господарювання
ФК 3. Здатність до організації наукових, соціологічних досліджень, статистичних спостережень та аналізу інформації про соціально-економічні явища і процеси.

ФК 5. Здатність до управління фінансовими ресурсами на різних рівнях господарювання

ФК 7. Здатність використовувати економіко-математичний інструментарій для дослідження економічних процесів, розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері економіки.

ФК 8. Здатність до здійснення підприємницької діяльності

ФК 10. Здатність застосовувати отримані знання та набуті навички в практичній діяльності.

ФК 11. Здатність підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Демонструвати базові теоретичні знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових зв'язків між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН 2. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння його ринкового позиціонування.

ПРН 5. Аналізувати стан та ефективність використання ресурсів підприємства, результативність діяльності підприємства та обґрунтовувати господарські рішення з різним ступенем невизначеності та ризику.

ПРН 7. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні держави та підприємств різних організаційно-правових форм власності

ПРН 8. Економічно обґрунтовувати напрями інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства та приймати управлінські рішення

ПРН 10. Аналізувати стан зовнішнього економічного середовища підприємств, моделювати напрями розвитку, створювати власний бізнес та ефективно здійснювати підприємницьку діяльність.

ПРН 11. Володіти базовими знаннями фундаментальних розділів математики в обсязі, необхідному для застосовування економіко-математичних методів у обраній професії.

ПРН 12. Володіти та застосовувати знання української та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності.

ПРН 13. Застосовувати прикладні системи оброблення економічних даних та систем програмування для персональних комп'ютерів і локальних комп'ютерних мереж під час дослідження соціально-економічних систем та розв'язування завдань фахового спрямування.

ПРН 14. Обґрунтовувати ефективність прийняття рішення з використанням обліково-аналітичної інформації та розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством

ПРН 16. Вміти працювати як автономно, так і в команді, проявляти самостійність і відповідальність у роботі, дотримуватися в роботі етичних принципів

Міждисциплінарні зв'язки

Попередні дисципліни: «Економіка підприємства», «Економетрика», «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків».

Послідовні дисципліни: «Проектний аналіз».

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1 Організаційно-правові засади функціонування, інструментарій фондового ринку

Тема 1. Загальна характеристика фондового ринку

1. Сутність та функції фондового ринку
2. Історичні аспекти розвитку фондового ринку
3. Класифікація фондових ринків

Тема 2. Правове регулювання фондового ринку

1. Організація інституційного регулювання фондового ринку
2. Саморегулювні організації та їх роль у регулюванні фондового ринку
3. Ліцензування професійної діяльності та державне регулювання випуску та обігу цінних паперів
4. Зарубіжний досвід регулювання фондових ринків

Тема 3. Інфраструктура фондового ринку та його професійні учасники

1. Сутність та структура учасників фондового ринку
2. Структура емітентів та інвесторів на фондовому ринку
3. Професійні учасники фондового ринку та види професійної діяльності

Тема 4: Інститути фондового ринку

1. Сутність та функції фінансових інститутів
2. Види фінансових інститутів
3. Інститути спільного інвестування на фондовому ринку
4. Банківські установи на фондовому ринку
5. Страхові компанії
6. Недержавні пенсійні фонди на фондовому ринку

Тема 5: Інформаційно-рейтингові агентства та їх інформація

1. Кредитні рейтинги та їх значення для інформаційного забезпечення фондового ринку

2. Рейтингові агентства та їх інформація
3. Види рейтингів
4. Інформаційні агентства та їх значення для фондового ринку

Кредит 2. Інвестиційний аналіз цінних паперів, операції з цінними паперами на фондовому ринку

Тема 6: Цінні папери та ціноутворення на фондовому ринку

1. Цінні папери та їх класифікація
2. Теорії ціноутворення на фондовому ринку
3. Поняття, етапи проведення та класифікація торговельних операції з цінними паперами
4. Роль та особливості функціонування первинного ринку
5. Сутність вторинного ринку цінних паперів та його функції в економічній системі
6. Фінансовий інжиніринг та інновації на фондовому ринку
7. Хеджування на фондовому ринку

Тема 7: Інформаційні технології на фондовому ринку

1. Інноваційні технології доступу та електронний документообіг
2. Онлайн-брокери та інтернет-трейдинг
3. Інформаційні агентства в українській практиці

Тема 8: Арбітраж та спекуляції

1. Торговельні стратегії на вторинному ринку цінних паперів
2. Суть та особливості проведення арбітражу
3. Види арбітражу
4. Сутність та техніка спекулятивних операцій

Тема 9: Основи функціонування біржового ринку цінних паперів

1. Біржовий ринок: суть та історія розвитку
2. Поняття та принципи організації біржової діяльності
3. Правовий статус та організаційна структура бірж
4. Тенденції розвитку біржових ринків
5. Регулювання біржової діяльності

Тема 10: Організація біржової торгівлі та здійснення біржових операцій

1. Біржові торги: поняття, принципи, порядок проведення
2. Процедура лістингу на фондовій біржі
3. Біржове котирування
4. Біржові угоди та учасники біржової торгівлі
5. Проведення біржових торгів
6. Кліринг і розрахунки за біржовими угодами

4. Структура навчальної дисципліни

№	Назва теми	Кількість годин			Всього
		У тому числі			
		лекції	семінари	с.р.	
Кредит 1 Організаційно-правові засади функціонування, інструментарій фондового ринку					
1	Загальна характеристика фондового ринку	1	2	3	6
2	Правове регулювання фондового ринку	1	2	3	6
3	Інфраструктура фондового ринку та його професійні учасники	1	2	3	6
4	Інститути фондового ринку	1	2	3	6
5	Інформаційно-рейтингові агентства та їх інформація	1	2	3	6
Всього кредит I		5	10	15	30
Кредит 2 Інвестиційний аналіз цінних паперів, операції з цінними паперами на фондовому ринку					
6	Цінні папери та ціноутворення на фондовому ринку	1	2	3	6
7	Інформаційні технології на фондовому ринку	1	2	3	6
8	Арбітраж та спекуляції	1	2	3	6
9	Основи функціонування біржового ринку цінних паперів	1	2	3	6
10	Організація біржової торгівлі та здійснення біржових операцій	1	2	3	6
Всього кредит II		5	10	15	30
Всього II семестр		10	20	30	60
Всього за рік		10	20	30	60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1 Організаційно-правові засади функціонування, інструментарій фондового ринку		
1.	Загальна характеристика фондового ринку. Об'єкт, предмет і задачі курсу. Загальна характеристика фондового ринку, його основні характеристики. Цінні папери, їх види. Суб'єкти фондового ринку, фактори, що впливають на його стан.	2
2.	Правове регулювання фондового ринку. Загальна характеристика	2

	правового регулювання фондового ринку України. Законодавча та адміністративна системи. Державне регулювання. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР). Фондові біржі України, статистика обігу цінних паперів за останні роки. Саморегулювання фондового ринку.	
3.	Цінні папери. Класифікація цінних паперів. Акціонерна організаційно-правова форма підприємств. Акції корпорацій, їх характеристика, види. Особливості акцій українських акціонерних товариств. Дивідендна політика корпорацій. Боргові цінні папери: облігації підприємств, депозитні та ощадні сертифікати банків. Векселі. Державні цінні папери, муніципальні цінні папери, особливості українських державних і місцевих позик. Похідні цінні папери: інвестиційні сертифікати, деривативи, опціони, форвардні і ф'ючерсні контракти, сурогати.	2
4.	Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок», його основні положення	2
5.	Акції: види, основні показники. Оцінка курсової вартості, доходності	2
Кредит 2		
Інвестиційний аналіз цінних паперів, операції з цінними паперами на фондовому ринку		
6.	Фундаментальний і технічний аналіз цінних паперів. Фундаментальний аналіз: зміст, рейтингова оцінка і показники акцій та облігацій. Фінансова оцінка цінних паперів, порівняльна оцінка акцій. Технічний аналіз: основи побудови графіків, вимірювання трендів. Графічні зворотні моделі, фондові індекси.	2
7.	Операції з цінними паперами на українському фондовому ринку. Первинне розміщення цінних паперів: способи розміщення, реєстрація емісії. Обіг цінних паперів: фондова біржа, котирування цінних паперів, фондові операції на біржі. Правові основи створення і діяльності фондових бірж. Порядок торгів на фондових біржах. Позабіржовий ринок, позабіржовий обіг цінних паперів. Регулювання діяльності учасників ринку цінних паперів.	2
8.	Інвестиційна складова фондового ринку. Фондовий ринок України в сучасних макроекономічних процесах. Залучення інвестицій через інструменти фондового ринку. Інститути спільного інвестування, їх цінні папери. Поняття про інвестиційний портфель, їх типи. Принципи формування та управління інвестиційним портфелем. Ризики, види ризиків при формуванні інвестиційного портфеля. Диверсифікація..	2
9.	Технічний аналіз цінних паперів. Прогнозування в Excel цін на цінні папери, значень фондових індексів методами експоненціального згладжування	2
10.	Формування інвестиційного портфеля. Оцінка ризиків портфеля з кількома видами активів	2
Всього II семестр		20
Всього за рік		20

6. Індивідуальне завдання

Умови індивідуального завдання Індивідуальне завдання включає теоретичну (підготовка реферату) і практичну (виконання розрахунків на ПК) частини підготовку реферату для студентів спец. 076.

Теми рефератів

1. Фондова біржа ПФТС, історія створення, основні показники діяльності за останні три роки.
2. Фондовий індекс ПФТС, алгоритм розрахунку, динаміка індексу за останній рік.
3. Індекс Dow Jones, історія створення, динаміка за останні 2 роки.
4. Нью-Йоркська фондова біржа NYSE, історія створення, члени біржі, обсяги торгів за останні 2 роки.
5. Токійська фондова біржа, історія розвитку, алгоритм розрахунку індексу Nikkei, обсяги торгів за останні 2 роки.
6. Лондонська фондова біржа, історія створення, обсяги торгів за останні 2 роки.
7. Позабіржовий комп'ютерний ринок Nasdaq, історія створення, обсяги торгів за останні 2 роки.
8. Суть Internet-трейдинга на фондовому ринку України.
9. Інвестиційні фонди і компанії в Україні, особливості діяльності, законодавча база.
10. Гонконгська фондова біржа, обсяги торгів за останні 2 роки.
11. Поняття євробондів, їх емісія Україною.
12. Роль фондового ринку України в інвестиційній діяльності.
13. Спекулянти і інвестори, їх роль в інвестиціях.
14. Аналіз ринку акцій підприємств України за останні три роки.
15. Аналіз ринку облігацій України за останні три роки.
16. Закон України «Про інститути спільного інвестування», основні його положення.
17. Характеристика фондових бірж України, обсяги торгів за останні три роки, порівняльний аналіз їх діяльності.
18. Закон України «Про акціонерні товариства», основні змістові положення, особливості нової редакції.
19. Аналіз ринку колективних інвестицій фондового ринку України за останні три роки.
20. Роль НКЦПФР України в діяльності фондового ринку країни
21. Структура фондового ринку, характеристика його складових.
22. Учасники фондового ринку і особливості їх діяльності на ньому.
23. Роль держави у функціонуванні фондового ринку.
24. Національні та міжнародні фондові ринки.
25. Глобалізація фондового ринку, її позитивні і негативні наслідки
26. Фондова біржа ПФТС, історія створення, основні показники діяльності за останні три роки.
27. Фондовий індекс ПФТС, алгоритм розрахунку, динаміка індексу за останній рік
28. Індекс Dow Jones, історія створення, динаміка за останні 2 роки.
29. Нью-Йоркська фондова біржа NYSE, історія створення, члени біржі, обсяги торгів за останні 2 роки.

30. Токійська фондова біржа, історія розвитку, алгоритм розрахунку індексу Nikkei, обсяги торгів за останні 2 роки.
31. Лондонська фондова біржа, історія створення, обсяги торгів за останні 2 роки.
32. Позабіржовий комп'ютерний ринок Nasdaq, історія створення, обсяги торгів за останні 2 роки.
33. Суть Internet-трейдинга на фондовому ринку України.
34. Інвестиційні фонди і компанії в Україні, особливості діяльності, законодавча база.
35. Гонконгська фондова біржа, обсяги торгів за останні 2 роки.
36. Поняття євробондів, їх емісія Україною.
37. Роль фондового ринку України в інвестиційній діяльності.
38. Спекулянти і інвестори, їх роль в інвестиціях.
39. Аналіз ринку акцій підприємств України за останні три роки.
40. Аналіз ринку облігацій України за останні три роки.
41. Характеристика фондових бірж України, обсяги торгів за останні три роки, порівняльний аналіз їх діяльності.
42. Аналіз ринку колективних інвестицій фондового ринку України за останні три роки.
43. Роль НКЦПФР України в діяльності фондового ринку країни
44. Обіг акцій на фондовому ринку України.
45. Обіг корпоративних облігацій на фондовому ринку України.
46. Обіг державних облігацій на фондовому ринку України.
47. Обіг муніципальних облігацій на фондовому ринку України.
48. Вексельний обіг в Україні: значення, проблеми, шляхи розвитку.
49. Регуляторна діяльність Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
50. Депозитарна система в Україні: проблеми становлення і розвитку, шляхи подолання труднощів.
51. Зберігачі цінних паперів на фондовому ринку України: статус, функції; перспективи розвитку.
52. Діяльність інститутів спільного інвестування на фондовому ринку України.
53. Діяльність компаній з управління активами на фондовому ринку України. Світовий досвід функціонування учасників фондового ринку.
54. Торговці цінними паперами: статус, функції, перспективи.
55. Роль комерційних банків у становленні та функціонуванні фондового ринку України
56. Світовий досвід функціонування торговельно-інформаційних систем.
57. Процедура випуску та розміщення цінних паперів. Послуги андеррайтерів.
58. Індивідуальні інвестори на фондовому ринку.
59. Інституційні інвестори на фондовому ринку.
60. Становлення біржової діяльності в Україні.
61. Правові основи створення фондової біржі.
62. Організаційні засади функціонування фондових бірж.
63. Порядок торгів на фондовій біржі.
64. Біржові операції, їх значення та організація.
65. Організація позабіржового ринку цінних паперів.
66. Особливості та роль українських фондових індексів.

67. Торговельно-інформаційна система (ТІС) та Електронна торговельноінформаційна мережа (ЕТІМ).
68. Діяльність саморегульвних організацій на фондовому ринку України
69. Законодавча та нормативно-методична база функціонування фондового ринку України.
70. Світовий досвід регулювання фондового ринку.
71. Структура та інфраструктура фондового ринку
72. Відмінності та характерні ознаки первинного та вторинного ринків цінних паперів.
73. Характеристика організованого та неорганізованого ринків (біржовий та позабіржовий ринки).
74. Місце страхової компанії в системі інституційних інвесторів. Реформа страхової системи.
75. Характеристика суб'єктів фондового ринку
76. Характеристика інститутів спільного інвестування - інвестиційних пайових та корпоративних фондів. Типи та види ІСІ.
77. Фундаментальні властивості цінного паперу як особливого фінансового інструменту.
78. Саморегульвні організації на ринку цінних паперів. Місце пенсійних фондів у системі інституційних інвесторів.
79. Особливості функціонування позабіржового ринку України.
80. Місце фондових бірж у структурі ринку цінних паперів України. Порядок організації діяльності та динаміка угод.
81. Функціонування міжнародної фондової біржі.
82. Фондові індекси.
83. Критерії класифікації цінних паперів.
84. Ознаки пайових цінних паперів.
85. Відмінності простих та привілейованих акцій.
86. Порядок реєстрації та випуску акцій. Вимоги до складання проспекту емісії.
87. Характеристика інвестиційних сертифікатів.
88. Ознаки боргових цінних паперів.
89. Характеристика видів операцій з цінними паперами: емісійних; інвестиційних; клієнтських.
90. Рейтинги цінних паперів з фіксованою доходністю.
91. Структура національної депозитарної системи, її учасники.
92. Поняття депозитарного активу. Цінні папери, що підлягають контролю депозитарних установ. Способи зберігання цінних паперів в депозитарній установі
93. Форми біржових замовлень.
94. Види котирувань (фіксингове і мультифіксингове).
95. Характеристика видів біржових угод.
96. Порядок здійснення угод купівлі-продажу в операційному залі біржі. Порядок розрахунку по угодах на фондовій біржі.
97. Методи та форми регулювання РЦП.
98. Міжнародні організації, що здійснюють регулювання ринку цінних паперів.
99. Функції та завдання Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України.

100. Структура Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України.

7. Вимоги до написання рефератів

Написання реферату є важливим етапом засвоєння положень дисципліни. Метою написання є поглиблення, систематизація і закріплення теоретичних знань, а також вміння аналізувати і узагальнювати інформацію.

Як форма самостійної роботи, реферат є різновидом індивідуального творчого дослідження, в якому в стислому вигляді висвітлюється сутність проблеми або дається наукова порівняльна характеристика явищ, категорій, теорій тощо. Причому, найважливішим є формулювання власної позиції, оцінки, шляхів вирішення проблеми тощо. У процесі підготовки слід зібрати і вивчити матеріал за основними літературними джерелами (підручниками та навчальними посібниками), а також ознайомитись з додатковою літературою.

Тексту реферату передуює простий план. Матеріал, що висвітлює суть питань, має бути логічно структурованим, проілюстрованим графічно, оформленим за встановленими правилами. Обов'язковим є посилання на джерела використаних у роботі положень і даних.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 1-2 інтервалам. Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки. До загального обсягу роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів роботи підлягають нумерації на загальних засадах.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. В кінці реферату подається список використаних джерел (10 найменувань орієнтовно), які були використані для написання роботи. Обсяг реферату складає 15,0–20,0 аркушів тексту на папері формату А4. В друкованому варіанті на одній сторінці тексту міститься до 30 рядків по 68-70 знаків кожному. Для цього зазвичай використовується шрифт Times New Roman розміру 14 та міжрядковий інтервал значенням 1,5. Якщо текст написаний від руки власноруч, то обсяг роботи збільшується в 1,5 – 2,0 рази в залежності від індивідуальних особливостей написання. Текст роботи необхідно

друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий - 30 мм, правий - 10 мм, верхній - 20 мм, нижній - 20 мм.

В межах академічної групи теми рефератів не повинні дублюватися, що регулюється старостою академічної групи.

8. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуальноготворчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально- методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

9. Критерії та шкала оцінювання знань і умінь студентів

Об'єктом контролю знань є діяльність студентів на семінарських та практичних заняттях, вивчення окремих тем, написання контрольних заходів та результати виконання студентами самостійних та індивідуальних робіт.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентами навчального матеріалу курсу. Під час практичних занять застосовуються такі засоби контролю: усне опитування з питань, поставлених у плані занять, самостійної роботи, а також з допомогою проміжного тестування. Результати роботи кожного студента (виступи, доповнення, коментарі, участь у дискусії, грамотно поставлені запитання тощо) визначаються викладачем на семінарах індивідуально.

Ще одним методом контролю знань студентів є виконання індивідуальної роботи студента під керівництвом викладача. Індивідуальна робота виконується у вигляді наукового реферату згідно методичних вимог. Підсумковий контроль здійснюється під час виконання атестаційних контрольних заходів.

Згідно критеріїв оцінювання знань студентів на оцінку знань студентів протягом вивчення курсу «Фондовий ринок» виноситься 100 балів: 60 балів поточний контроль, 10 балів-показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності, 30 балів - підсумковий контроль (залік). Поточний контроль поділяється на два модулі

Розподіл балів, які отримують студенти

№ п.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Перелік питань, що виносяться на іспит

1. Сутність та функції фондового ринку
2. Історичні аспекти розвитку фондового ринку
3. Класифікація фондових ринків
4. Регулювання фондового ринку
5. Організація інституційного регулювання фондового ринку
6. Саморегулівні організації та їх роль у регулюванні фондового ринку
7. Ліцензування професійної діяльності та державне регулювання випуску та обігу цінних паперів
8. Зарубіжний досвід регулювання фондових ринків
9. Інфраструктура фондового ринку та його професійні учасники
10. Сутність та структура учасників фондового ринку
11. Структура емітентів та інвесторів на фондовому ринку
12. Професійні учасники фондового ринку та види професійної діяльності
13. Інститути фондового ринку
14. Сутність та функції фінансових інститутів
15. Види фінансових інститутів
16. Інститути спільного інвестування на фондовому ринку
17. Банківські установи на фондовому ринку
18. Страхові компанії
19. Недержавні пенсійні фонди на фондовому ринку
20. Інформаційно-рейтингові агентства та їх інформація
21. Кредитні рейтинги та їх значення для інформаційного забезпечення фондового ринку
22. Рейтингові агентства та їх інформація
23. Види рейтингів
24. Інформаційні агентства та їх значення для фондового ринку
25. Цінні папери та ціноутворення на фондовому ринку
26. Цінні папери та їх класифікація
27. Теорії ціноутворення на фондовому ринку
28. Поняття, етапи проведення та класифікація торговельних операції з цінними паперами
29. Роль та особливості функціонування первинного ринку

30. Сутність вторинного ринку цінних паперів та його функції в економічній системі
31. Фінансовий інжиніринг та інновації на фондовому ринку
32. Хеджування на фондовому ринку
33. Інформаційні технології на фондовому ринку
34. Інноваційні технології доступу та електронний документообіг
35. Онлайн-брокери та інтернет-трейдинг
36. Інформаційні агентства в українській практиці
37. Арбітраж та спекуляції
38. Торговельні стратегії на вторинному ринку цінних паперів
39. Суть та особливості проведення арбітражу
40. Види арбітражу
41. Сутність та техніка спекулятивних операцій
42. Основи функціонування біржового ринку цінних паперів
43. Біржовий ринок: суть та історія розвитку
44. Поняття та принципи організації біржової діяльності
45. Правовий статус та організаційна структура бірж
46. Тенденції розвитку біржових ринків
47. Регулювання біржової діяльності
48. Організація біржової торгівлі та здійснення біржових операцій
49. Біржові торги: поняття, принципи, порядок проведення
50. Процедура лістингу на фондовій біржі
51. Біржове котирування
52. Біржові угоди та учасники біржової торгівлі
53. Проведення біржових торгів
54. Кліринг і розрахунки за біржовими угодами
55. Особливості функціонування ф'ючерсних бірж
56. Сутність та види похідних інструментів, структура ринку деривативів
57. Ф'ючерсний контракт та організація торгівлі ф'ючерсами
58. Система розрахунково-клірингового обслуговування на ф'ючерсних ринках
59. Біржові центри світу
60. Ринок капіталу: інтернаціоналізація та глобалізація
61. Розвинені ринки та ринки, що розвиваються
62. Світові та регіональні фінансові центри
63. Фондові ринки розвинутих країн
64. Розвинені фондові ринки Америки
65. Розвинені фондові ринки Європи
66. Біржі Азії та Океанії
67. Фондові ринки інших країн світу
68. Фондові біржі Центральної та Південної Європи, країн Балтії
69. Фондові біржі країн Близького Сходу
70. Фондові біржі Африки
71. Міжнародний фондовий ринок
72. Сутність та становлення міжнародного фондового ринку
73. Класифікація міжнародного фондового ринку
74. Учасники міжнародного фондового ринку

75. Міжнародний ринок акцій, боргових цінних паперів та деривативів
76. Особливості функціонування та динаміка міжнародного ринку акцій
77. Сутність, структура та особливості функціонування міжнародного ринку боргових цінних паперів
78. Міжнародний ринок боргових цінних паперів фінансових та нефінансових корпорацій
79. Міжнародний ринок боргових цінних паперів держави
80. Становлення міжнародного ринку деривативів
81. Фінансові інструменти міжнародного ринку деривативів

11. Список рекомендованої літератури

Основна нормативно-довідкова

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV.
2. Конституція України: прийнята Верховною Радою України 28.06.1996р.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI
4. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000р. № 2121-III (зі змінами та доповненнями)
5. Про Національний банк України: Закон України № 679-XIV від 20.05.1999р. (зі змінами і доповненнями).
6. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. №2121-III (зі змінами та доповненнями)
7. Про державне регулювання ринку цінних паперів: Закон України від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР (зі змінами та доповненнями)
8. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV.

Основна навчально-методична

1. Алескерова Ю.В. Фінансовий ринок. Підручник. Хмельницький. 2019 р. 384с.
2. Арутюнян С. С., Добриніна Л.В. Фінансовий ринок: навч. посібн. Київ: Гуляєва В.М., 2018. 484 с.
3. Вдовенко Л.О. Гроші і кредит. Навч. посіб. К.: ФОП Корзун Д.Ю. 2013. 186 с.
4. Вдовенко Л.О. Кредитування в АПК. Навчальний посібник-Вінниця. 2019. 148 с.
5. Калетнік Г.М. та ін. Трансформація економічного розвитку системи АПК регіону в ринкових умовах господарювання: колективна монографія. Під заг. ред. А.Г. Мазура. Вінниця, 2014. 374 с.
6. Коваленко Ю.М., Ковернінська Ю.В. Фінансовий ринок : підручник: у 2 т. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 830 с.
7. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: Підручник. К.: Центр навчальної літератури. 2017. 632 с
8. Слав'юк Н. Р. Ринок фінансових послуг: навчальний посібник. Національний університет "Києво-Могилянська академія". - Київ: НАУКМА, 2022. - 205 с.
9. Стратегія фінансового сектору України до 2025 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Strategija_financovogo_sectoru_ua.pdf

10. Трусова Н. В., Нестеренко С. А., Якушева І. Є. Фінансовий ринок: навч. Посібн. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. 236 с.

Додаткова

1. Марценюк О.В., Відерська В.П. Банківська система України: сучасний стан та перспективи розвитку. Polish journal of science. 2020. № 26. Vol. 2. С. 10-16. URL:[https://www.poljs.com/wp-content/uploads/2020/04/POLISH-JOURNAL-](https://www.poljs.com/wp-content/uploads/2020/04/POLISH-JOURNAL-21-OF-SCIENCE-%E2%84%9626-2020-VOL.-2.pdf)

21-OF-SCIENCE-%E2%84%9626-2020-VOL.-2.pdf.

2. Марценюк О.В. Державне регулювання страхового ринку України із врахуванням світових тенденцій. Annali d'Italia. 2020. № 6. Vol. 2. С. 43-49. URL: <http://www.itadiana.com/wpcontent/uploads/2020/04/Annali-d%E2%80%99-Italia%E2%84%966-2020-part-2.pdf>.

3. Марценюк О.В. Недержавне пенсійне страхування в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку. The scientific heritage. 2020. № 46. Vol. 8. С. 45-55. URL: <http://tsh-journal.com/wp-content/uploads/2020/05/VOL-8-No-46-46-2020.pdf>.

4. Марценюк О.В., Руда О.Л. Аналіз сучасного стану функціонування фондового ринку України. The scientific heritage. 2020. № 47. Vol. 7. Р. 41-52 URL:<http://tsh-journal.com/wp-content/uploads/2020/06/VOL-7-No-47-47-2020.pdf>.

5. Martseniuk O. V. Current trends in the development of the insurance market of Ukraine in the conditions of european integration. Colloquium-journal. 2021. №3 (90). P. 38-47. URL : <http://www.colloquium-journal.org/wp-content/uploads/2021/01/colloquium-journal-390-chast-4.pdf>.

6. Martseniuk O., Ruda O. Financial mechanism in the system of economic vectors of development of Ukraine. Economic and legal principles of economic growth in the post-crisis period: collective monograph. Pasichnyk Yu., Lyashenko V., Radchenko O., Sukach O. [Ed. by Doctor of Economics Sciences, Prof. Yu. Pasichnyk]. Shioda GmbH. Steyr. Austria. 2021. Section IV. P. 72-96.

7. Martseniuk O.V. Current state and directions of integration of ukraine's pension system into the european and world pension system. Global trends and prospects of socio-economic development of Ukraine. Scientific monograph. Baltija Publishing. 2022. P. 177-204. ISBN: 978-9934-26-193-0. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-193-0>.

8. Martseniuk O.V. Current trends and problems of the market of civil liability insurance of vehicle owners and ways to solve it. Theoretical and practical aspects of the development of modern scientific research. Scientific monograph. Baltija Publishing. 2022. Part 1. P. 129-158. ISBN: 978-9934-26-195-4. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-195-4>.

9. Martseniuk O. Trends in digitalization in the insurance market of Ukraine. Digitalization and information society. Selected issues. 2022. Monograph 53. Part 3. P. 283-294. ISBN 978-83-963977-6-8. DOI: 10.54264/M008.

10. Martseniuk O. Internet banking - innovative development of the banking sector in Ukraine. Information and innovative technologies in the turbulence era. 2022.

Monograph 60. P. 263-283. ISBN 978-83-965554-2-7. DOI:10.54264/M014

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національного банку України. URL:<http://www.bank.gov.ua>
5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<http://www.nssmc.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Світового банку. URL:<http://www.worldbank.org.ru>
7. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://nfp.gov.ua>
8. Офіційний сайт. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.ua>
9. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: <http://www.uaib.com.ua/>.
10. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Рюрік». URL: <http://rurik.com.ua/main-definitions.html>.
11. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Кредитрейтинг». URL: <http://www.credit-rating.ua/ua/about-rating/terms/>
12. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <http://www.ufin.com.ua/shkala-kred-reit.htm>